

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**

**ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Δραγατσανίου 8
Ταχ. Κώδικας: 10559 – Αθήνα
Πληροφορίες: Σταυρούλα Σπυροπούλου
Τηλέφωνο : 2144055242
e-mail: tmima.nomothetikou@minscfa.gov.gr
s.spyropoulou@minscfa.gov.gr

@ΣΗΔΕ ΙΡΙΔΑ
6865156f8a2c181a38091376
ΑΠ:10135
Υπογραφή: 04/07/25 16:05
Διανομή: 08/07/25 16:44

ΠΡΟΣ

Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου -Τμήμα Ερωτήσεων

Κοιν.:

Πολιτική Γραμματεία
Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και
Οικογένειας

ΘΕΜΑ: Κραυγή αγωνίας για τα κακοποιημένα παιδιά που φιλοξενούνται στα Παιδιατρικά Νοσοκομεία της Αττικής λόγω έλλειψης προνοιακών δομών

ΣΧΕΤ.: Η υπ' αριθ. 5273/12-05-2025 Ερώτηση

Σε απάντηση της υπ. αριθ. 5273/12-05-2025 Ερώτησης Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ –Προοδευτική Συμμαχία και συγκεκριμένα των υποερωτημάτων 1- 4, που εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιότητας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας (Υ.ΚΟΙ.Σ.Ο.), σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα ανά αριθμό υποερωτήματος:

1) Μετά την απομάκρυνση ανηλίκων από το οικογενειακό τους περιβάλλον για λόγους που σχετίζονται με τον τρόπο άσκησης της γονικής μέριμνας ή της επιμέλειάς τους από αυτούς που τις ασκούν και την εν γένει προστασία της σωματικής και ψυχο-συναισθηματικής υγείας τους, οι ανήλικοι αρχικά μεταφέρονται σε νοσηλευτική μονάδα, προκειμένου να γίνουν οι απαραίτητοι ιατρικοί έλεγχοι. Κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στο νοσηλευτικό πλαίσιο, τόσο η κοινωνική υπηρεσία του νοσηλευτικού ιδρύματος, όσο και άλλες συναρμόδιες κοινωνικές υπηρεσίες διερευνούν τις προσφορότερες

λύσεις για το βέλτιστο συμφέρον τους και ενδεχομένως την τοποθέτησή τους σε Μονάδα Παιδικής Προστασίας από ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ. Ο εν λόγω ιατρικός έλεγχος είναι απαραίτητος αφενός, για να διαπιστωθεί η κατάσταση της υγείας τους και αφετέρου, διότι αποτελεί προϋπόθεση για την εισαγωγή τους στη Μονάδα, εφόσον η επιλογή αυτή κρίνεται σκόπιμη για το βέλτιστο συμφέρον τους.

Βάσει των προβλεπομένων από τη νομοθεσία διαδικασιών και αφού συνεκτιμηθεί μια σειρά παραμέτρων (π.χ. ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας τους, οι ηλικίες των ανηλίκων που δύνανται να φιλοξενήσουν, οι τυχόν ιδιαίτερες εξατομικευμένες ανάγκες αυτών κ.ά.), βρίσκεται η Δομή, που θα αποδεχθεί το αίτημα για την εισαγωγή τους.

Με βάση τον νόμο 4538/2018 «Μέτρα για την προώθηση των Θεσμών της Αναδοχής και Υιοθεσίας και άλλες διατάξεις» (Α' 85), το Υ.ΚΟΙ.Σ.Ο. προχώρησε στον καθορισμό και στην εφαρμογή συγκεκριμένων προθεσμιών, εντός των οποίων θα πρέπει να ολοκληρώνονται οι ενέργειες που το νέο νομικό πλαίσιο διαμορφώνει για όλους τους εμπλεκόμενους, για την εφαρμογή του νόμου, φορείς (κοινωνικές υπηρεσίες των Περιφερειών και των Περιφερειακών Ενοτήτων, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης, νοσηλευτικά ιδρύματα, Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Εισαγγελίες Ανηλίκων κ.ά.).

Αναφορικά με το συγκεκριμένο υποερώτημα, από την έλευση των ανηλίκων σε νοσηλευτική μονάδα ξεκινά η υποχρέωση τήρησης του άρθρου 5 του Ν. 4538/2018 (Α' 85), όπως ισχύει, σύμφωνα με την παρ. 8 του οποίου *«Οι κοινωνικές υπηρεσίες των δημόσιων νοσοκομείων και των δημόσιων μαιευτηρίων, υποχρεούνται να τηρούν Ειδικό Μητρώο Ανηλίκων στο οποίο εγγράφονται, μέσα σε 48 ώρες από την άφιξή τους, όλοι οι ανήλικοι που δεν συνοδεύονται από τον κηδεμόνα τους ή παραπέμπονται σε αυτά από την αρμόδια εισαγγελική αρχή. Στα Ειδικά Μητρώα που συστήνονται δυνάμει της παρούσας διάταξης, αναγράφονται όσα από τα στοιχεία της παραγράφου 2 βρίσκονται στη διάθεση της Κοινωνικής Υπηρεσίας. Οι ανωτέρω*

υπηρεσίες διαβιβάζουν στο ΕΚΚΑ τα παραπάνω στοιχεία εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την άφιξη του ανηλίκου, για την εγγραφή τους στο Εθνικό Μητρώο της παραγράφου 1.

Η υποχρέωση αυτή δεν αντικαθιστά την υποχρέωση οποιουδήποτε να ενημερώνει τις Εισαγγελικές ή Αστυνομικές Αρχές για την παρουσία παιδιού σε κίνδυνο».

Από τα παραπάνω γίνεται φανερό ότι οι διαδικασίες που έχουν προβλεφθεί για την απομάκρυνση των ανηλίκων από το βιολογικό οικογενειακό τους περιβάλλον, την εισαγωγή τους σε νοσηλευτικό ίδρυμα και τη μετέπειτα πορεία της οικογενειακής αποκατάστασής τους είναι ευέλικτες και στοχεύουν στον ταχύτερο δυνατό χειρισμό των αλλαγών που έχουν επέλθει στην οικογενειακή τους ζωή και την εξεύρεση της καταλληλότερης λύσης για την αποκατάσταση αυτών.

Οποιαδήποτε παρατεταμένη παραμονή ανηλίκων στα νοσηλευτικά ιδρύματα, όταν και όπου αυτό διαπιστώνεται, αντίκειται στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο και πρέπει να αντιμετωπίζεται άμεσα, με τη συνεργασία και της αρμόδιας Εισαγγελικής Αρχής Ανηλίκων όταν αυτό είναι αναγκαίο και προβλέπεται από τη νομοθεσία (Αστικός Κώδικας, ν. 4538/2018 κ.ά.).

Το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και οικογένειας καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την βελτιστοποίηση του συντονισμού με τις συναρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης και των κατά τόπους Δήμων, ώστε τα παιδιά να μένουν σε δομές υγείας μόνο τον απαραίτητο για το σκοπό χρόνο.

2)Το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.), τηρεί μητρώο με τις κενές κλίνες-θέσεις σε κάθε Μονάδα Παιδικής Προστασίας, ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ, για την Αττική και τη Θεσσαλονίκη.

Οι Μονάδες κάνουν δεκτούς για φιλοξενία ανήλικους που πληρούν επιμέρους προϋποθέσεις, ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του καθενός (π.χ. ηλικιακή ομάδα, προβλήματα σωματικής ή/ και ψυχικής υγείας κλπ.).

Για παράδειγμα, ανήλικος που απομακρύνεται από το βιολογικό

οικογενειακό του περιβάλλον και εμφανίζει διαπιστωμένη ψυχική πάθηση ή διαταραχή θα πρέπει να τοποθετηθεί σε Μονάδα, που να διαθέτει εξειδικευμένο για τέτοιες περιπτώσεις προσωπικό και τις κατάλληλες υποδομές τόσο για την ομαλή καθημερινότητα του ίδιου όσο και για την ασφάλεια των υπόλοιπων φιλοξενούμενων ανηλίκων.

3) Οι «δημόσιες προνοιακές μονάδες», δηλαδή τα Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφερειών (ΚΚΠΠ), διαθέτουν δικές τους οργανικές μονάδες (Διευθύνσεις και αρμόδια Τμήματα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού ή άλλης παρόμοιας ονομασίας), για τα θέματα υπαλληλικής κατάστασης του πάσης φύσεως προσωπικού που υπηρετεί σε αυτά. Οι διορισμοί/ προσλήψεις, συνταξιοδοτήσεις, τυχόν πειθαρχικές διώξεις κλπ. πράξεις, διενεργούνται αποκλειστικά από το αρμόδιο προς διορισμό οργάνου, για κάθε ΚΚΠΠ.

4) Δεδομένου ότι η προστασία των παιδιών αποτελεί συνταγματικά κατοχυρωμένη και θεμελιώδη υποχρέωση της Πολιτείας και οι συνέπειες της ιδρυματοποίησης των παιδιών είναι σοβαρές όσον αφορά στην ψυχο- συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξή τους, **πρωταρχικός στόχος** του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας είναι η αποϊδρυματοποίηση των ανηλίκων με την εφαρμογή της καταλληλότερης για κάθε παιδί λύσης για την οικογενειακή του αποκατάσταση, δηλαδή **της μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στην εναλλακτική φροντίδα στην κοινότητα, ιδίως μέσω της αναδοχής** και όχι η δημιουργία νέων Μονάδων Παιδικής Προστασίας.

Επίσης δυνάμει του άρθρου 52 παρ. 1 του ν. 4837/2021, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τον ν. 4915/2022, θεσπίστηκε το πρόγραμμα «*Ημιαυτόνομη Διαβίωση σε Διαμερίσματα των ατόμων δεκαπέντε ετών και άνω*», που απευθύνεται σε άτομα τα οποία διαβιούν σε κλειστές δομές παιδικής προστασίας και λειτουργεί συμπληρωματικά στο πλαίσιο εφαρμογής δημόσιων πολιτικών αποϊδρυματοποίησης,

Για την υλοποίησή του και τον ορισμό ειδικότερων θεμάτων που

αφορούν τον σχεδιασμό, την αξιολόγηση, υλοποίηση εκτέλεση, παρακολούθηση, χρηματοδότηση και διαχείριση του προγράμματος της ημιαυτόνομης διαβίωσης, εκδόθηκε η υπ' αριθ.1316/ 20.08.2024 (ΦΕΚ 4763 Β). Κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 21 της προαναφερόμενης απόφασης, δημοσιεύθηκε η Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης του προγράμματος, στην οποία εξειδικεύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις εφαρμογής του. (ΑΔΑ: 6ΜΛΣ46ΝΛ2Α-ΤΡ7).

Σκοπός του προγράμματος είναι η μεταφορά ανηλίκων σε διαμερίσματα ημιαυτόνομης διαβίωσης και η υποστήριξη των ωφελούμενων, σε κατάλληλο πλαίσιο εξατομικευμένης φροντίδας, σύμφωνα με τις ικανότητες και δεξιότητές τους, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις αναπτυξιακές τους ανάγκες, ώστε να επιτευχθεί η πλήρης αυτονόμησή τους.

Ενδεικτικές νομοθετικές πρωτοβουλίες και λοιπά μέτρα για την επίτευξη των ως άνω αναφερόμενων στόχων αποτελούν τα ακόλουθα:

Τροποποιήσεις – Συμπληρώσεις του ν. 4538/2018

- Με το άρθρο 26 του ν. 4837/2021 (Α' 178), τροποποιήθηκαν τα ηλικιακά όρια για τους ανάδοχους γονείς, ώστε πλέον ανάδοχοι γονείς να μπορούν να γίνουν όσοι έχουν συμπληρώσει το 25^ο έτος της ηλικίας τους και δεν έχουν υπερβεί τα 75 έτη.
- Με το άρθρο 27 του ν. 4837/2021 (Α' 178), τροποποιήθηκε το άρθρο 10 του ν. 4538/18, δίνοντας τη δυνατότητα σε Μονάδες Παιδικής Προστασίας να τοποθετούν ανηλίκους που φιλοξενούν, έχοντας την επιμέλειά τους, σε ανάδοχο γονέα, λύνοντας ένα πάγιο αίτημα των Μονάδων Παιδικής Προστασίας.
- Με την παρ.1 του άρθρου 43 του ν. 4865/2021 (Α' 238), επετράπη σε άτομα που πάσχουν είτε από HIV λοίμωξη, και τελούν υπό αντιρετροϊκή αγωγή (ART) επιτυχώς, το ιικό φορτίο δεν είναι ανιχνεύσιμο, και υπό πρόσθετες προϋποθέσεις, είτε από Ηπατίτιδα Β, και έχουν λάβει επιτυχώς την προβλεπόμενη φαρμακευτική θεραπεία, καθιστώντας μη ανιχνεύσιμο το ιικό φορτίο και υπό την προϋπόθεση ότι συνεχίζουν ανελλιπώς τη θεραπεία τους, να μπορούν να υποβάλλουν αίτηση για υιοθεσία ή αναδοχή ανηλίκου.

- Με το άρθρο 118 του ν. 5072/2023 (Α' 198) καταβλήθηκε το Δεκέμβριο του 2023 (μέχρι την 31/12/2023) εφάπαξ οικονομική ενίσχυση σε ευάλωτα νοικοκυριά, συμπεριλαμβανομένων και των ανάδοχων γονέων ατόμων που έχουν ενταχθεί σε γενικά ή ειδικά αναπηρικά προνοιακά προγράμματα. Αντίστοιχη ρύθμιση υπήρξε και το Δεκέμβριο του 2024.

Έκδοση Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων

Η με αριθ. πρωτ. Δ11 οίκ. 31931/1272/04-08-2020 «Καθορισμός της διαδικασίας, των αρμόδιων φορέων, της χρονικής διάρκειας καθώς και κάθε άλλου σχετικού θέματος που αφορά στη σύνδεση των ανηλίκων που είναι εγγεγραμμένοι στο Εθνικό Μητρώο Ανηλίκων με τους υποψήφιους αναδόχους και τους υποψήφιους θετούς γονείς που είναι εγγεγραμμένοι στο Εθνικό Μητρώο Υποψηφίων Αναδόχων Γονέων και στο Εθνικό Μητρώο Υποψηφίων Θετών Γονέων αντιστοίχως» (Β' 3329).

- Η με αριθ. πρωτ. 3275/08-10-2024 ΚΥΑ «Τροποποίηση της υπό στοιχεία Γ.Π. Δ11 οίκ. 31720/24-05-2021 κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Δικαιοσύνης, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Επικρατείας "Χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης αναδοχής" (Β' 2220)» (Β' 5552, ΑΔΑ: 6ΡΚΒ46ΝΛ2Α-60Π), με την οποία αυξήθηκε το χρηματικό ποσό της μηνιαίας οικονομικής ενίσχυσης της αναδοχής από 325,00 € σε 525,00 € για παιδιά τυπικής ανάπτυξης και από 375,00 € σε 750,00 € για παιδιά μη τυπικής ανάπτυξης.
- Η με αριθ. πρωτ. 8102/23-12-2024 ΚΥΑ «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 19333/22.02.2023 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Επικρατείας, «Τοποθέτηση ανηλίκων με αναπηρία σε επαγγελματίες αναδόχους και ρύθμιση σχετικών θεμάτων για την εφαρμογή της επαγγελματικής αναδοχής» (Β' 1085)», με την οποία αυξήθηκε το χρηματικό ποσό της μηνιαίας αμοιβής των επαγγελματιών ανάδοχων γονέων από 1561,11 € σε 1.850,00 €. Επιπλέον, ρυθμίστηκαν λεπτομερειακά πληθώρα

ζητημάτων αναφορικά με την εφαρμογή της εν λόγω Κ.Υ.Α., όπως π.χ. η εκπόνηση ειδικού εκπαιδευτικού υλικού από ανώτατο ίδρυμα εκπαίδευσης, το οποίο αποσκοπεί στην κάλυψη των ιδιαίτερων και απαιτητικών αναγκών του επαγγελματιών ανάδοχων γονέων ως προς το ρόλο που καλούνται να αναλάβουν. Τονίζεται ότι επίκειται η ευρεία εφαρμογή του άρθρου 12 της με αριθ. πρωτ. 19333/2023 ΚΥΑ, όπως συμπληρώθηκε και ισχύει, για την επείγουσα αναδοχή ανηλίκων ανεξαρτήτως αναπηρίας.

- Η με αριθ. πρωτ. 51145/19-05-2023 «Καθορισμός του ύψους της αποζημίωσης και των απαιτούμενων προσόντων των εκπαιδευτών των υποψήφιων αναδόχων, επαγγελματιών αναδόχων και θετών γονέων και των πραγματογνωμόνων κοινωνικών λειτουργών του Σ.Κ.Λ.Ε, καθώς και της διαδικασίας μεταφοράς πιστώσεων, και τροποποίηση της υπό στοιχεία Δ11 οικ. 22785/896/2019 Απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών» (Β' 3439, ΑΔΑ: 6ΥΨΥ46ΜΤΛΚ-ΕΑ2).

Επιπλέον, δεδομένου ότι, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 4538/18 *«Η μονάδα παιδικής προστασίας και φροντίδας, στην οποία διαβίωσε ο ανήλικος πριν την τοποθέτησή του σε αναδοχή, δύναται να παρέχει φάρμακα, υγειονομικό υλικό και λοιπές παροχές, αναγκαίες για την καλή σωματική και ψυχική υγεία του ανηλίκου που βρίσκεται σε αναδοχή, όπως αυτό αποδεικνύεται από σχετική ιατρική γνωμάτευση δημόσιου νοσοκομείου, οι οποίες δεν καλύπτονται από τον ασφαλιστικό φορέα του ανάδοχου γονέα»*, εντός του 2023 και του 2024 εγκρίθηκε με σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις η καταβολή από Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας έκτακτων οικονομικών ενισχύσεων για την κάλυψη ιατρικών δαπανών αναδεχόμενων παιδιών αρμοδιότητάς του για την αντιμετώπιση πολύ σοβαρών ιατρικών τους ζητημάτων στο εξωτερικό, δαπάνες οι οποίες δεν καλύπτονται από τους ασφαλιστικούς φορείς των ανάδοχων γονέων. Τέλος, το ΥΚΟΙΣΟ βρίσκεται σε συνεργασία με τις Εισαγγελίες της

χώρας, ώστε να προτεραιοποιείται ο θεσμός της επείγουσας αναδοχής, αντί της εισαγωγής ανηλίκων σε ιδρυματική φροντίδα. Σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών υλοποιείται σχεδιασμός δράσεων με την υποστήριξη των κοινωνικών υπηρεσιών των Δήμων, των Κέντρων Κοινότητας και Διευθύνσεων Κοινωνικής Μέριμνας Περιφερειακών Ενοτήτων προκειμένου να υποστηρίζονται αφενός οι βιολογικές οικογένειες σε θέματα πρόληψης και μετέπειτα οι ανάδοχες οικογένειες ως προς τον ρόλο που έχουν αναλάβει για την καθημερινή φροντίδα των ανηλίκων. Παράλληλα σχεδιάζονται δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού, προκειμένου να αυξηθεί ο αριθμός των αιτήσεων για αναδοχή ανηλίκου.

Άλλες Δράσεις:

Υλοποιείται προσπάθεια συντονισμού όλων των εμπλεκόμενων φορέων (Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, ΜΕΤΑδρασις, UNICEF κλπ.), για την ένταξη των ασυνόδευτων και των χωρισμένων (separated) ανηλίκων στο εθνικό σύστημα αναδοχής.

Τέλος, στο πλαίσιο υλοποίησης της Σύστασης για το «Child Quarantee, αποτελεί στόχο για τη χώρα μας έως το 2030 να μην υφίστανται ενεργές Μονάδες Παιδικής Προστασίας.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΟΜΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ